

Hotărârea

Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din 22 decembrie 2016, privind Activitatea științifică în cadrul proiectelor instituționale în a. 2016

Analizând rapoartele de activitate în a. 2016 ale coordonatorilor Temelor Instituționale de cercetare, precum și raportul generalizat a prorectorului pentru știință, Senatul Universității constată:

În a. 2016 activitatea de cercetare științifică a fost efectuată în cadrul a 8 Teme Instituționale (6 teme în cadrul Secției de științe sociale și economice și 2 teme în cadrul Secției de științe umanistice și arte), obținute prin concursul proiectelor de cercetare desfășurat de Academia de Științe în a. 2014. În activitatea de investigare științifică au participat 55 de cercetători științifici per 19,5 unități. Personalul științific a fost constituit din 5 doctori habilitați, 37 doctori în științe, 13 cercetători fără grad, dintre care 8 tineri cercetători.

În perioada de raport au fost esențial analizate, generalizate și sistematizate rezultatele activității de cercetare, vizând diversitatea de aspecte teoretico-metodologice.

SECȚIA DE ȘTIINȚE SOCIALE ȘI ECONOMICE: Direcția 18.06 Patrimoniul național și dezvoltarea societății.

SECTORUL DE PSIHOLOGIE:

Tema 15.817.06.21A *Formarea inițială și continuă a psihologilor în domeniul protecției copilului față de violență, coord. dr., Otilia STAMATIN.*

Tema 15.817.06.14F *Incluziunea educațională și socială a tinerilor cu dizabilități în învățământul superior, coord. dr. hab., Aurelia RACU.*

Tema 15.817.06.20A *Modele interdisciplinare de resocializare a minorilor delicvenți, coord. dr., Maria VÎRLAN.*

În cadrul a 3 teme, sectorul de Psihologie (7 unități de cercetător):

Au fost: analizate și documentate studiile recente în domeniul abordării dizabilității; **organizate** discuții publice unde s-a analizat rezultatele studiului sociologic privind factorii de impact care influențează asupra asigurării șanselor în domeniul Educației Incluzive în instituțiile de învățământ superior; **evidențiați** factorii de risc, capacitățile autorităților centrale și locale; **realizate** mese rotunde, discuții publice, emisiuni radio, TV; **promovate** experiențele pozitive ale bibliotecilor incluzive, a Universităților incluzive; **continuată** activitatea școlii voluntarilor cu implicarea tinerilor cu dizabilități din Universități incluzive; **determinate** percepțiile și atitudinile populației din Republica Moldova față de programul de dezvoltare a Educației Incluzive în vederea implementării modulului Educație Incluzivă; **identificate** atitudinile existente în Universități față de tinerii cu dezabilități; **realizate** sondaje de opinii, interviuri privind analiza dificultăților și barierelor la nivelul sistemului de învățământ în Republica Moldova.

A fost: **demonstrat** că orientarea profesională spre succes a pedagogului poate conduce spre anxietate și agresivitate din partea cadrului didactic și a încordării în relațiile cu elevii, conflict și drept rezultată exercitarea violenței; **constată** o relație foarte puternică invers proporțională între variabilele încredere în sine și agresivitate indirectă și încredere în sine și iritabilitate la copii; **evidențiate** diferențe de gen în manifestarea anxietății la copii de vârstă preadolescentă. Astfel fetele reprezintă acel segment al preadolescenților, în care incidența anxietății (precum și a anxietății – stare și anxietății – trăsătură) este mai ridicată decât în rândul băieților; **stabilită** evoluția anxietății la băieți și la fete; **determinați** factorii familiali ce provoacă anxietatea la preadolescenți: traumele familiale cronice, certurile, decesurile în familie, divorțurile, prin privațiunea de afecțiunea unuia dintre părinți sau prin apariția unui părinte vitreg care se dovedește a fi rece sau brutal cu copilul, determină cel mai adesea stări tensionale, conflictuale, cu tentă anxioasă sau depresivă la preadolescenți; **determinate** tehnicile psihodiagnostice pentru realizarea experimentului, printre care sunt atât cele, care determină atitudinile subiecților față de problemă cercetată, cât și cele orientate spre identificarea toleranței și altor particularități de personalitate a lor; **organizată** și desfășurată Conferința internațională „Aspecte psihosociale în protecția copilului și familiei de violentă” din 21 oct. 2016, în cadrul UPS „Ion Creangă” din mun.

Chișinău. În cadrul conferinței au participat 200 de cercetători, profesioniști din domeniul protecției copilului, studenți, atât din Moldova, cât și din Belarus (2 persoane), Israel (2 persoane), România (32 persoane).

Au fost: determinate componentele structurale ale programelor de resocializare a minorilor în corelație cu profilul psihosocial obținut; **formulate** scopurile și obiectivele programelor de resocializare a minorilor; **selectate** exercițiile pentru fiecare componentă structurală a programelor; **proiectate** exercițiile selectate pe activități de lucru și s-au integrat activitățile de lucru în programe de resocializare finale; **elaborate** programul de resocializare a minorilor din grupul de risc, programul de resocializarea minorilor condamnați la măsuri educative de pedeapsă, programul de resocializare minorilor eliberați din locurile de detenție, recomandări privind utilizarea exercițiilor din fiecare componentă structurală a programelor.

SECTORUL DE PEDAGOGIE

Tema 15.817.06.15F *Formarea cadrelor didactice pentru cercetarea și renovarea paradigmei educației contemporane, coord. dr. hab., Maia BOROZAN.*

Tema 15.817.06.18F *Dezvoltarea curriculară a cursurilor opționale pe aria limbă și comunicare în gimnaziu și liceu, coord. dr., Tatiana CARTALEANU.*

Tema 15.817.06.19A *Dezvoltarea competențelor profesionale a cadrelor didactice și manageriale preuniversitare în tehnologia e-Educație de formare continuă, coord. dr., Valentina COJOCARU.*

În cadrul a 3 teme, sectorul de Pedagogie (6,5 unități de cercetător):

Au fost examinate oportunitățile de ofertare, conceptualizare și elaborare a cursurilor opționale pentru aria curriculară *limbă și comunicare*; a fost cercetată și reflectată în publicații noțiunea de „portofoliu al cursului opțional”, rezultatele fiind diseminate la seminare republicane și în documente de politici educaționale.

A fost concepută Metodologia de elaborare a softurilor educaționale; au fost elaborate softuri educaționale la limba română (dictare); limba franceză (exersarea vorbirii); la matematică, clasa a doua (tabla înmulțirii); educație muzicală pentru clasa a II-a, etc.; au fost pregătiți 103 formatori regionali/locali din țară întru formarea ulterioară a cadrelor didactice pentru formarea continuă prin e-learning.

Au fost determinate fundamentele teoretice și praxiologice ale formării competențelor profesionale ale studenților pedagogi prin tehnologii informaționale și comunicaționale; au fost stabilite fundamentele psihopedagogice și praxiologice ale psihologiei familiei; au fost determinate reperele teoretice și practice ale *psihosociologiei comportamentului deviant*; au fost identificate și clasificate *strategiile de evaluare* în cadrul suportului de curs; a fost determinată empatia ca valoare profesională a cadrelor didactice rezistentă la stres; a fost redată problematica educației pentru parentalitate a adolescenților din familiile defavorizate; a fost prezentată valorificarea manualului electronic în formarea competențelor profesionale ale studenților pedagogi; au fost stabilite și publicate elementele structurale ale competenței de management al stresului profesional al cadrelor didactice descrise; a fost elucidată metodologia adaptării socio-profesionale a studenților pedagogi.

SECȚIA DE ȘTIINȚE UMANISTICE ȘI ARTE: Direcția 16.06 - Patrimoniul național și dezvoltarea societății

SECTORUL ISTORIE:

Tema 15.817.06.16F *„Politică și societate în Țara Moldovei și Basarabia în context european”, coord. dr., Silvia CHICU.*

Tema 15.817.06.17F *„Patrimoniul cultural național și universal în sistemul educațional”, coord. dr., Valentina URSU.*

În cadrul a 2 teme, sectorul de Istorie (6 unități de cercetător):

Au fost examinate aspecte istorico-demografice și genealogice, fiind valorificate surse inedite din fondurile Arhivei Naționale a Republicii Moldova la problema de cercetare; a fost studiat un aspect din istoria femeii – văduvia; a fost analizat conceptul văduvie, precum și implicațiile sociale, economice, demografice, matrimoniale ale femeii văduve; a fost identificat statutul de văduvă pentru toate categoriile sociale, boierime, țărănime, preoțime; au fost analizate componentele politicii confesionale externe a Țării Moldovei în perioada domniei lui Vasile Lupu. A fost stabilită importanța susținerii de către Țara Moldovei a Bisericii Ortodoxe din

Transilvania, Athos, Orientul Apropiat și Regatul Polon; au fost identificate cauzele conservării elementelor de autonomie administrativă lărgită în Polonia și Finlanda și limitarea autonomiei administrative în Basarabia; au fost analizate trăsăturile generale și evidențiate aspectele particulare ale organizării administrației urbane ale provinciilor din partea europeană anexate la Imperiul rus la începutul secolului XIX Finlanda, Polonia și Basarabia.

A fost elaborat și a fost aplicat chestionarul «Eu și cultura națională și universală» la treapta învățământului liceal în mai multe licee din Chișinău, raioanele Briceni, Soroca, Strășeni, Dubăsari, or. Cricova, etc.; a fost argumentată importanța studierii mai ample în învățământul liceal a patrimoniului național și universal; au fost studiate conținutul și modul de expunere a temelor dedicate patrimoniului cultural în manualele de Istorie, Educație civică pentru cl. a X-a – a XII-a

Tema 16.80013.5007.10/Ro „Proiectul bilateral moldo-român din cadrul programului de cooperare științifică și tehnologică Formarea profesională continuă a cadrelor didactice prin dezvoltarea de cursuri masive online deschise (MOOC)”, coord. dr., Roza DUMBRĂVEANU.

A fost analizată: literatura de specialitate, situația actuală a implementării cursurilor de tip MOOC la nivel național și în cadrul spațiului european; legislația națională din cele două țări și a celei europene cu privire la posibilitatea validării competențelor dobândite prin participarea la cursuri de tip MOOC.

În rezultatul analizei rapoartelor s-a constatat că în anul 2016 cele 19,5 unități de cercetător au realizat ca produs 202 publicații:

• Monografii	5
• Capitole monografii/manuale	1/2
• Manuale	2
• Articole în reviste categoria C	37
• Articole în reviste internaționale	4
• Articole în culegeri naționale	124
• Articole în culegeri în străinătate	15
• Lucrări didactico-metodice	18
• Conferințe științifice internaționale/naționale organizate	7
• Participări în emisiuni TV, Radio:	75

La **studii doctorale** sunt 186 de persoane și 4 persoane la studii postdoctorale, 97 de doctoranzi beneficiază de conducerea științifică realizată de cercetătorii încadrați în temele instituționale de cercetare.

• **În anul 2016 au fost susținute 15 teze:** 1 – de doctor în psihologie; 12 – de doctor în științe pedagogice; 1 doctor în științe istorice; 1 dr. habilitat în științe pedagogice

Alocații financiare: De la bugetul de stat au fost alocate 907,3 mii lei și cofinanțarea din partea Universității a constituit 270,2 lei.

În baza celor expuse, Senatul Universității decide:

1. A aproba rapoartele pe Temele Instituționale în anul 2016.
2. A aproba Raportul privind activitatea științifică a Universității pe temele instituționale în anul 2016 prezentat de prorectorul pentru activitatea științifică, relații internaționale și integrare europeană, dr. hab., prof. univ., Racu Igor.

Președinte al Senatului

Secretar Științific al Senatului

Chicuș N., dr., prof. univ

Garștea N, dr., conf. univ.